

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia   listopada 2009 r.

**Pan
Bogusław Dydo
Dyrektor
Zarządu Dróg Powiatowych
w Dębicy**

LRZ – 410-20-01/2009
P-09/150

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz.U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła kontrolę w Zarządzie Dróg Powiatowych w Dębicy w przedmiocie działalności zarządzających drogami publicznymi w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 27 października 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność Powiatowego Zarządu Dróg w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego na zarządzanych drogach.

Główny wpływ na negatywną ocenę miał fakt nie dopełnienia w okresie 2006 - 2008 obowiązków w zakresie prowadzenia kontroli okresowych dróg, mostów i przepustów zgodnie z wymogami art. 62 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane*

(Dz. U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118 ze zm.), zgodnie z którymi - *obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli:*

- 1) okresowej, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego:
  - a) elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu,*
  - b) instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska,**
- 2) okresowej, co najmniej raz na 5 lat, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia;*
- 4) bezpiecznego użytkowania obiektu każdorazowo w przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 61 pkt 2*

ZDP na koniec 2008 r. zarządził 61 odcinkami dróg powiatowych o łącznej długości 385,7 km oraz 59 obiektami mostowymi usytuowanymi w ciągu tych dróg, a także 702 przepustami drogowymi. Nawierzchnię nieulepszoną posiada 28,4 km dróg powiatowych, co stanowi 7,4%.

Wartość nakładów poniesionych na przebudowę oraz remonty dróg i obiektów mostowych w latach 2006-2008 utrzymywała się na podobnym poziomie, wynoszącym odpowiednio 7.731 tys. zł, 7.487 tys. zł, 7.828 tys. zł, natomiast nakłady przeznaczane na ich utrzymanie 1.355 tys. zł, 1.183 tys. zł i 1209 tys. zł.

1. ZDP nie przeprowadził żadnej udokumentowanej kontroli rocznej, ani pięcioletniej.

Objazdy dróg wykonywane były regularnie przez Kierowników Odcinków Drogowo-Mostowych i dokumentowane w Dziennikach Objazdu Dróg. Aapisy dotyczące m. in. stanu dróg i oznakowań nie dawały pełnej informacji o stanie technicznym odcinka drogi.

Nie dokonano kontroli 5 letniej, ani też corocznej żadnego z 702 przepustów drogowych. Kontrole obiektów mostowych roczne i 5 letnie szczególnie w latach 2007-2008 prowadzone były sporadycznie. Dopiero w 2009 r. rozpoczęto systematyczne kontrole obiektów mostowych i na dzień 30 września 2009 r. szczegółowymi kontrolami objęto 76% obiektów mostowych. Stan techniczny 5 obiektów mostowych został oceniony jako niedostateczny (wykazujący uszkodzenia obniżające przydatność użytkową, ale możliwe do naprawy), z tym że obiekty te są przewidziane w najbliższym czasie do przebudowy.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że zgodnie z wymogami ustawy *Prawo budowlane*, kontroli okresowych dokonywały osoby posiadające właściwe przygotowanie zawodowe i odpowiednie uprawnienia budowlane, a także należące do Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa.

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia starania ZDP w Starostwie w sprawie pozyskania środków i etatów na pełnienie ustawowych zadań w zakresie zarządzania drogami powiatowymi, a także prezentowane stanowisko w sprawie ustalenia przez Zarząd Powiatu priorytetów w zakresie remontów i przebudowy dróg, w którym kryterium decydującym winno być natężenie ruchu.

Zarząd Dróg dysponował planem rozwoju sieci drogowej w powiecie dębickim w formie uchwały Rady Powiatu w sprawie zmiany Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Dębickiego na lata 2004-2006 i 2007-2013.

Istotną dla poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w latach 2006-2008, była realizacja budowy chodników w 12 miejscowościach na łącznej długości 2.776 m.

Pozytywnie należy ocenić wprowadzenie, dla wszystkich zarządzanych dróg, stałej organizacji ruchu na podstawie, zatwierdzonego przez Starostwo Powiatowe, projektu stałej organizacji ruchu. Projekt zawiera sposób umieszczania znaków pionowych, poziomych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu. Oznakowania i urządzenia bezpieczeństwa ruchu są zamontowane w miejscach gdzie bezpieczeństwo ruchu tego wymaga.

W niewielkim zakresie stosowano oznakowanie poziome dróg. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w *sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego* (Dz.U. Nr 220, poz. 2181 ze zm.) stosowanie tego oznakowania nie jest obligatoryjne, a jedynie zalecane. Objęto nim (w zakresie linii segregacyjnych i krawędziowych) zaledwie 13,2 km dróg powiatowych, tj. ok. 3,7% łącznej ich długości.

3. Zarząd Dróg nie prowadził analiz przyczyn zaistnienia wypadków drogowych, w odniesieniu do stanu nawierzchni w miejscach wypadków oraz organizacji ruchu, stosownie do dyspozycji § 2 ust. 1 pkt 1 lit. g rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. ZDP dysponował jedynie danymi o liczbie wypadków, które miały miejsce w poszczególnych latach na drogach powiatowych, które pozyskiwał z Komendy Powiatowej Policji w Dębicy.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia aktywny udział przedstawicieli ZDP w pracach Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego i realizację zaleceń Komisji dotyczących bezpieczeństwa ruchu drogowego.

4. W kontroli ustalono, że roboty inwestycyjne i modernizacyjne na drogach powiatowych wykonawcy prowadzili na podstawie uzgodnionych z ZDP projektów tymczasowej organizacji ruchu. Miejsca budów i objazdy były czytelnie oznakowane i zabezpieczone zgodnie z projektem czasowej organizacji ruchu. Maszyny pracujące na budowie i materiały budowlane były odpowiednio zabezpieczone i nie zagrażały bezpieczeństwu ruchu na drodze.

5. ZDP opracowywał zimowe plany utrzymania dróg powiatowych. W sezonach 2007/2008 i 2008/2009 objęto nimi odcinki o długości 365,8 km (94% ogółu zarządzanych dróg). Mapę standardów odśnieżania określono na podstawie wykonanych w latach 2002-2005 pomiarów ruchu wszystkich dróg powiatowych oraz ukształtowania terenu i ustalono utrzymanie wg IV standardu 68,7 km (18,7%), V standardu 233,9 km (63,9%), VI standardu 63,2 km (17,2%).

6. W kontroli ustalono, że ZDP prowadził utrzymanie zieleni i wycinkę drzew w pasie drogowym na podstawie corocznego planu wycinki drzew. Drzewa przewidziane do wycinki były kwalifikowane na podstawie oględzin przedstawicieli Urzędów Gmin i wycinane po uzyskaniu decyzji Wójtów Gmin. Na części dróg powiatowych występują zakrzaczenia w pasie drogowym częściowo ograniczające widoczność.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Przeprowadzanie kontroli okresowych odcinków dróg, obiektów mostowych i przepustów drogowych (rocznych i pięcioletnich) terminowo i w pełnym zakresie.
2. Spowodowanie usunięcia zakrzaceń w pasach drogowych utrudniających widoczność na drogach.

Na podstawie art. 61 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie oczekuje od Pana Dyrektora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie

wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały.